

Торайғыров университетінің
ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
Торайғыров университета

**ТОРАЙҒЫРОВ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ**

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ СЕРИЯСЫ
1997 ЖЫЛДАН БАСТАП ШЫҒАДЫ

**ВЕСТНИК
ТОРАЙҒЫРОВ
УНИВЕРСИТЕТА**

ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ СЕРИЯ
ИЗДАЕТСЯ С 1997 ГОДА

ISSN 2710-2661

№ 3 (2021)

ПАВЛОДАР

**НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
Торайгыров университета**

Педагогическая серия
выходит 4 раза в год

СВИДЕТЕЛЬСТВО

о постановке на переучет периодического печатного издания,
информационного агентства и сетевого издания

№ KZ03VPY00029269

выдано

Министерством информации и коммуникаций
Республики Казахстан

Тематическая направленность

публикация материалов в области педагогики,
психологии и методики преподавания

Подписной индекс – 76137

<https://doi.org/10.48081/FQUO1167>

Бас редакторы – главный редактор

Бурдина Е. И.

д.п.н., профессор

Заместитель главного редактора

Абыкенова Д. Б., *PhD доктор*

Ответственный секретарь

Нургалиева М. Е., *PhD доктор*

Редакция алқасы – Редакционная коллегия

Пфейфер Н. Э.,

д.п.н., профессор

Жумагаева Е.,

д.п.н., профессор

Абибулаева А. Б.

д.п.н., профессор

Фоминых Н. Ю.,

д.п.н., профессор (Россия)

Снопкова Е. И.,

к.п.н., профессор (Белоруссия)

Мирза Н. В.,

д.п.н., профессор

Донцов А. С.,

доктор PhD

Шокубаева З. Ж.,

технический редактор

За достоверность материалов и рекламы ответственность несут авторы и рекламодатели

Редакция оставляет за собой право на отклонение материалов

При использовании материалов журнала ссылка на «Вестник Торайгыров университета» обязательна

<https://doi.org/10.48081/KGVS9252>

*З. Е. Шағатаева¹, А. А. Жолдасбеков², Е. К. Сарбасов³

^{1,2}М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті,
Қазақстан Республикасы, Шымкент қ.;

³І. Жансүгіров атындағы Жетісу университеті,
Қазақстан Республикасы, Талдықорған қ.

«КӘСІБИ ОҚЫТУ» МАМАНДЫҒЫ БОЙЫНША БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТАРЫНЫҢ ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ШАРТТАРЫ

Мақалада «технологиялық құзіреттілік» және «жалпы технологиялық құзіреттілік» ұғымдарының негізгі ғылыми тәсілдері талданады, олар жоғары оқу орындарында оқу процесін ұйымдастырудың қазіргі жағдайында көбінесе оқытудың жаңа әдістері мен құралдары негізінде оқытушы ұйымдастыратын және басқаратын студенттердің тәуелсіз оқу жұмысына байланысты болады. Осыған орай студенттердің өзіндік жұмысы технологиялық, сонымен қатар жалпы технологиялық құзіреттілікті қалыптастырудың маңызды факторы ретінде қарастырылады. Технологиялық қызметтің анықтамасы көбінесе технология ұғымымен шатастырылады. Осыған байланысты біз технологиялық құзіреттілікті анықтауда әртүрлі бағыттар бойынша технологиялық қызметті қамтитын жалпы технологиялық құзіреттіліктің негізгі құрамдас бөлігі ретінде бөліп алу қажет деп санаймыз. Технологиялық құзіреттілік белгілі бір технологияны қолдану арқылы ұқсас кәсіби мәселелерді шешуге арналған дағдыларды, білімдерді, қабілеттікті меңгеру түсінігін анықтайды. Мамандық бойынша оқу жоспарлары мен жұмыс бағдарламаларын талдау қазіргі уақытта кәсіптік оқыту педагогінің технологиялық құзыреті «Материалдарды өңдеу технологиясы» элективті пәндер шеңберінде жүзеге асырылатынын көрсетті, бұл болашақ кәсіптік оқыту педагогінің технологиялық құзыреттілігін қалыптастырудың қажетті деңгейі үшін әліде жеткіліксіз болып табылады. Осы мақалада, біз, аталған тақырыпты ашатындай екенін көрсеттік.

Кілтті сөздер: өзіндік жұмыс, болашақ педагог, жалпы технологиялық құзыреттілік.

Кіріспе

Қазақстан Республикасының заманауи жоғары білім беру жүйесі қазіргі заманғы мамандардың педагогикалық қызметінің жаңартылуымен сипатталады. Оқытудың бұл жағдайында ЖОО оқу процесінің қалыптасуында өзгерістер болады, онда қазіргі заманғы әдістер мен оқыту құралдары негізінде мұғаліммен ұйымдастыратын және басқаратын студенттердің өзіндік оқу жұмысы барлық негізгі сипатқа ие болады. Қазақстан Республикасының Білім беру саласындағы нормативтік-құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес Қазақстан Республикасында орта білім берудің жаңартылған мазмұны шеңберіндегі «Көркем еңбек»: «Технология» және «Бейнелеу өнері» пәндерін қамтиды және кеңістіктік, көрнекі көріністерді, қиял мен байқауды қамтамасыз ететін шығармашылық қызметтің әртүрлі түрлеріндегі көркемдік-технологиялық білімді, іскерлікті және дағдыларды қалыптастыруға бағытталған. Осыған байланысты, оқыту әдістемесін жетілдірумен қатар жоғары оқу орындарының маңызды міндеттері қазіргі заманғы маманның кәсіби құзыреттілігін қалыптастыруда ерекше маңызды рөл атқаратын білім алушылардың өзіндік жұмысын ұтымды ұйымдастыру, жоспарлау, бақылау және одан әрі жандандыру болып табылады.

Зерттеудің нысаны: болашақ педагогтардың технологиялық құзыреттіліктері

Зерттеудің пәні: жалпы технологиялық құзыреттілікті қалыптастыру факторы

Мақсаты: Студенттердің жалпы технологиялық құзыреттілікті дамытуға бағытталған оқу және ғылыми-зерттеу қызметі ретінде қарастыру.

Міндеттері:

- жалпы технологиялық құзыреттілікті қалыптастыруын анықтау;
- студенттердің өзіндік жұмысын ұйымдастырудың негізгі қағидасы.

Зерттеудің әдістері мен нәтижесі

Қазіргі заманғы технологияларды өндіріс салаларына белсенді енгізудің арқасында әр түрлі профильдің кәсіби құзыреттілігінің мазмұны технологиялық құзыреттілікті пайдаланады.

Технологиялық құзыреттілікті қалыптастыру бойынша ғылыми-педагогикалық әдебиеттерді талдағаннан кейін, тұжырымдаманы анықтауда көптеген ғалымдар көбінесе «технология» ұғымының негізгі түсіндірмесіне сүйенеді және технологиялық құзыреттілікті педагогикалық, өндірістік деп санайды.

Айта кету керек, болашақ субъектілердің жалпы технологиялық күзiреттiлiктiң әр түрлi iс-әрекеттерiн игеруде мұғалiмның рөлi маңызды. Сондықтан осы мәселе педагог «Көркем еңбектi» болуы тиiс жоғары деңгейде дамыту жалпы технологиялық күзiретiне мiндеттi технологиясын жетiк бiлу, жаңғырту әдiснамасын қамтиды.

Осыған сүйене отырып, жалпы технологиялық күзiреттiлiк ұғымы бiз қабылдаған «күзiреттiлiк» анықтамасынан (бiлiм, бiлiк және дағдылар) туындайды.

Айта кету керек, бiз студенттердiң өзiндiк жұмысын бiлiм беру процесiнiң құрамдас бөлiгi, болашақ кәсiби мамандардың кәсiби қызметiн арттыру құралы ретiнде қарастырамыз. Бiлiм беру процесiнде студенттердiң өзiндiк жұмысы қажеттiлiкке айналады. Пәндердi оқытудағы студенттердiң өзiндiк жұмысы технологиялық күзiреттiлiктi қалыптастырудың шарты ретiнде әрекет етедi. Хотунцев Ю. Л. күзiреттi маман өзгерiстердi болжайды, болашаққа ұмтылады, тәуелсiз бiлiмге бағытталған деп санайды [1]. Ғылыми әдебиеттерде «күзiреттi», «күзiреттiлiк» ұғымдары кең таралған. Латын тiлiнен аударғанда «күзiреттi» дегенiмiз-адам жақсы бiлетiн, бiлiмi мен тәжiрибесi бар сұрақтар шеңберiн бiлдiредi, сондықтан белгiлi бiр салада Күзiреттi адам осы саланы негiздi түрде бағалауға және онда тиiмдi әрекет етуге мүмкiндiк беретiн тиiстi бiлiм мен қабiлетке ие. Күзiреттiлiкке жеке тұлғаның өзара байланысты сипаттамаларының жиынтығы кiредi (бiлiм, дағдылар, кәсiби маңызды қасиеттер, iс-әрекет әдiстерi), ал күзiреттiлiк – адамның оған және iс-әрекет тақырыбына жеке көзқарасын қамтитын тиiстi күзiреттiлiкке ие болуы, ие болуы-бұл олардың иелену сапасы, бұл күзiреттiлiк iс-әрекетте қалай көрiнедi.

Нәтижесiнде болашақ кәсiптiк оқыту педагогында: кәсiби, әдiснамалық, ақпараттық, мониторингтiк, коммуникативтiк, креативтi, мақсат қою, конструктивтi, жобалау, рефлексивтi және жалпы технологиялық күзiреттер қалыптастырылуы тиiс.

Жалпы технологиялық күзiреттiлiк болашақ «Көркем еңбек» мұғалiмiнiң техникалық ойлау, белсендiлiк, тәуелсiздiк сияқты кәсiби маңызды қасиеттердi көрсете отырып, кәсiби қызмет процесiнде «Көркем еңбек» саласындағы жалпыланған бiлiм мен дағдылардың жиынтығын қолдану қабiлетi мен дайындығын көрсетедi. Бүгiнгi күнге дейiн көркем еңбектiң болашақ мұғалiмiнiң «технологиялық күзiреттiлiгi» ұғымына екi мағына берiледi. Кейбiреулер оны педагогикалық құралдарды игеру деп, ал басқалары – көркем еңбек мұғалiмiнiң кәсiби күзiреттiлiгi ретiнде түсiнедi. Сонымен қатар, ғалымдардың көпшiлiгi технологиялық күзiреттiлiктiң белгiлерiне жатады: оқытудың әртүрлi технологияларын

терең білу; кәсіби мәселелерді сәтті шешу үшін осы мәселе бойынша білімді үнемі жаңартып отыру. Технологиялық құзыреттілік тұжырымдамасында келесі қасиеттер ерекшеленеді: интегративті және шығармашылық сипат; нәтиженің жоғары тиімділігі; білім берудің практикаға бағытталған бағыты; тұлғаның құндылық-мағыналық сипаттамалары критерийлерінің арақатынасы; өзін-өзі жетілдіру мотивациясын қалыптастыру; академиялық ұтқырлық [2]: Н. Н. Маньконың пікірінше, мұғалімнің технологиялық құзыреттілігі-бұл педагогикалық шындық объектілерін қайта құру бойынша инструментальданған іс-әрекеттің креативті-технологиялық білімдері, қабілеттері мен стереотиптерінің жүйесі [3]. Вербицкий А. А. пәндік-технологиялық құзыреттілікпен оқыту мен тәрбиелеу мазмұнын, тиімді педагогикалық технологияларды, педагогикалық инноватикаға қабілеттілікті, оның ішінде тиімді педагогикалық технологиялар саласында зерттеулер жүргізу және олардың нәтижелерін практикада іске асыру қабілетін қарастырады [4]. В. Э. Штейнберг жобалық-технологиялық құзыреттілікті мұғалімнің дидактикалық құралдарды игеру және оларды оқу процесінде тиімді қолдану бойынша шығармашылық қызметті жүзеге асыру қабілеті ретінде анықтайды [5]. Хуторской А. В. технологиялық құзыреттілік деп жеке қасиеттер мен қасиеттерді интеграциялауды, адамның технологиялық құзыреттілікке (технологиялық мәдениет және технологиялық ойлау) ие болуын, оның қызмет тақырыбына жеке көзқарасын және маманның кәсіби мәселелерді өз бетінше шешуге дайындығын сипаттайды [6]. Горбунов В. Н. технология мұғалімінің технологиялық құзыреттілігі оның кәсіби құзыреттілігін құраушылардың бірі болып табылады, нәтижелі білімдермен (технологиялармен, әдістермен, құралдармен ұйымдастыру жағдайларымен), қызмет түрлерімен (педагогикалық, технологиялық, кәсіпкерлік) және оларды қолдану, осы білімді шығармашылықпен қолдана білумен, оқу қызметін жобалаумен, өз қызметінің тиімділігі мен нәтижелерін талдаумен, білім беру процесін ұйымдастыру әдістемесін әзірлеу және өз технологиясын құру іскерлігімен сипатталады [7]. Технологиялық құзыреттілік келесі компоненттерден тұрады:

– кәсіби («Көркем еңбек») білім беру саласындағы құзыреттілік, сондай-ақ болашақ көркем еңбек мұғалімінің әртүрлі технологиялық міндеттерді шешу қабілеті);

– когнитивті (болашақ технология мұғалімінің «Көркем еңбек» білім беру саласы шеңберінде өздігінен білім алумен айналысу, Шығармашылық конструкторлық қызметті жүзеге асыру қабілеті);

- аналитикалық (болашақ көркем еңбек мұғалімінің технологиялық іс-әрекетке және әртүрлі технологиялық міндеттерді орындауға егжей-тегжейлі талдау жүргізу қабілеті);
- аксиологиялық (болашақ көркем еңбек мұғалімінің еңбекқорлықты тәрбиелеу қабілеті);
- әдістемелік (болашақ көркем еңбек мұғалімінің қабілеті оқу процесін жеке ерекшеліктерді ескере отырып жоспарлаған жөн);
- рефлексивті (болашақ көркем еңбек мұғалімінің өзінің педагогикалық қызметін талдай білу);
- бағалау (болашақ көркем еңбек мұғалімінің орындалған жұмысының сапасын анықтау қабілеті);
- әлеуметтік (орындалған жұмыстардың әлеуметтік маңыздылығын көрсете білу).

Жалпы технологиялық құзіреттілікті қалыптастыру үшін білім беру мазмұны ғана емес, сонымен қатар болашақ көркем еңбек мұғалімінің критериалды және деңгейлік сипаттамаларға сәйкестігі ерекше маңызды [9]. Жалпы технологиялық құзіреттілікті қалыптастыру мәселесі бойынша зерттеулерді талдау ғалымдар көбінесе технологиялық құзіреттілікті өндірістік, педагогикалық немесе басқа нақты технологиялар тұрғысынан қарастыратындығын көрсетеді. Шарипова Э. Ф. технологиялық құзіреттілік құрылымында әртүрлі пәндік бағыттағы технологиялық қызметтің инвариантты ерекшеліктерін көрсететін жалпы технологиялық құзіреттіліктің негізгі компоненті ретінде бөлу қажет деп санайды. Сонымен қатар, болашақ технология мұғалімдерінің жалпы технологиялық құзіреттілігі болашақ технология мұғалімінің жеке қасиеттері мен қасиеттерінің жиынтығы ретінде түсініледі, бұл оған технологиялық принциптерге сәйкес әртүрлі пәндік бағыттағы трансформациялық қызметті ұйымдастыруға, өз қызметінде заманауи трансформациялық технологияларды игеруге және тиімді пайдалануға мүмкіндік береді [8].

Болашақ мұғалімді кәсіби білікті маман ретінде дайындауда бірқатар критерийлер үлкен маңызға ие:

1 Болашақ Көркем еңбек мұғалімінің кәсіби құндылығы, ол университетте бүкіл оқу барысында оқыту формалары арқылы жүзеге асырылады: Жалпы кәсіптік және пәндік дайындық пәндері бойынша дәріс, семинар, зертханалық және практикалық сабақтар, өзіндік жұмыс.

2 Оқытылатын пәндер мен таңдау курстарының жиынтығы. Базалық және элективті курстардың пәндерін оқу кезінде студенттер ғылыми зерттеулерді, өзіндік жұмыстарды және т. б. орындайды.

3 Студенттердің білім деңгейі ғылыми-әдістемелік жұмыстың сапасына байланысты.

Болашақ Көркем еңбек мұғалімін педагогикалық қызметке кәсіби және құндылықты тәрбиелеу. Непогода Л. И. пікірі бойынша болашақ технология мұғалімінің технологиялық құзыреттілігінің қалыптасу көрсеткіштері: кәсіби қызметтің теориялық негіздерін білу; іскерлік қарым-қатынас мәдениетін меңгеру; кәсіби қызметтің шығармашылық бағыты; Кәсіби қызметтің практикалық негіздерін меңгеру; кәсіби-маңызды қасиеттер; кәсіби қызметке қызығушылық [9].

Демек, бұл студенттердің жалпы технологиялық құзыреттіліктерін қалыптастыру процесінде өзіндік жұмысын ұйымдастырудың технологиялық тәсілі, жоғарыда келтірілген тәсілдердің негізгісі болып табылады және қойылған мақсаттарға кепілдік берудің ең оңтайлы әдістерін іздеуге бағытталған.

Студенттердің өзіндік жұмысын ұйымдастырудың негізгі қағидасы оның тиімділігін қамтамасыз ету, студенттердің педагогикалық ойлау қабілетін дамыту, тәуелсіз шешімдер қабылдау, үздіксіз білім берудің негізін қалау болып табылады. Төменгі курстардағы өзіндік жұмыс, ең алдымен, оқу жұмысының дәстүрлі формалары аясында алған білім мен дағдыларды кеңейтуге және шоғырландыруға, жоғары курстарда – кәсіби қызметті дамытуға бағытталған. Сондықтан болашақ кәсіби мамандардың өзіндік жұмысының әдістемелік кешендері өзін-өзі тану, өзін-өзі басқару, өзін-өзі жетілдіру, өзін-өзі тану қағидаттарына сүйене отырып жасалуы керек. Проект әдісінің теориясы мен практикасы әдіс педагогикалық процестің тұтастығын қамтамасыз ететіндігін, болашақ Көркем еңбек мұғалімінің тұлғасын оқытуды, тәрбиелеуді және дамытуды бірлікте жүзеге асыруға мүмкіндік беретінін, оның өзін-өзі тәрбиелеуге оң мотивация жасайтындығын көрсетеді. Болашақ кәсіби оқыту педагогының жалпы технологиялық құзыреттілігін қалыптастыру: құзыреттілік тапшылығын анықтау; диагностика нәтижелеріне сәйкес келетін және кедергілерді жеңуге, қиындықтарды жоюға бағытталған жеке даму траекториясын модельдеу; болашақ кәсіби оқыту педагогының жалпы технологиялық құзыреттілігін қалыптастыруды сүйемелдеудің жеке оқу-әдістемелік жиынтығын анықтау сәтінен басталады.

Қарастырылып отырған мәселенің маңыздылығын, күрделілігі мен жан-жақтылығын ескере отырып, болашақта дараланған оқу-әдістемелік кешендерді әзірлеу және енгізу негізінде болашақ кәсіби оқыту мұғалімінің жалпы технологиялық құзыреттілігін қалыптастыру бойынша жұмысты жалғастырған жөн. І. Жансүгіров атындағы Жетісу университетінде «Зерттеу

жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу», «Оқушыларды кәсіптік даярлау жүйесіндегі оқытудың заманауи технологиялары», «Оқыту мен оқытудағы инновациялық тәсілдер» және басқа да пәндерді оқу процесінде студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарын орындауының барлық кезеңдерінде олардың қызметін сүйемелдейтін дидактикалық құралдар осындай кешендер ретінде пайдаланылады, олар жобаны орындаумен аяқталады.

Студенттердің жобаларды, дараланған оқу-әдістемелік кешендерді дайындау кезінде жасайтын өзіндік жұмысы олардың зияткерлік дамуындағы маңызды сәт болып табылады. Студенттердің өзіндік жұмысы байыпты және тұрақты мотивация болған жағдайда ғана мүмкін болады. Күшті ынталандырушы фактор-әрі қарай тиімді кәсіби қызметке дайындық. Студенттердің өзіндік жұмысының тиімділігі көбінесе оны бақылаудың белсенді әдістерінің болуымен анықталады. Мұндай технология ретінде біздің ЖОО тәжірибесінде бағалаудың электрондық жүйесі, сондай-ақ студент пен оқытушыға білім беру қызметінің субъектілері ретінде әрекет етуге мүмкіндік беретін оқытудың балдық-рейтингтік жүйесі пайдаланылады. Студенттердің өзіндік жұмысы кез-келген кәсіби қызметке қолданылатын әмбебап құзіреттіліктің бір түрі. Студенттердің өзіндік жұмысы жалпы технологиялық құзыреттілікті дамытуға бағытталған оқу және ғылыми-зерттеу қызметі сияқты қарастырылады.

Қорытынды

Талдау нәтижесінде өздік жұмыстың тиімділігіне, егер ол оқу процесінің негізгі элементтерінің бірі болып табылса және басқарудың мынадай қағидаттарына сүйенсе, қол жеткізілетінін көрсетті: студенттердің өздік жұмысын ұйымдастыруға оқытушылардың бірлігі қағидаты; студенттердің аудиториялық және аудиториядан тыс жұмысының жүйелілігі мен дәйектілігі қағидаты; зерттелетін объект туралы білімді тереңдетудің диалектикалық шығармашылық-іздірету стилі қағидаты; өздік жұмыстың ұжымдық және жеке нысандары мен тәсілдерін ұтымды үйлестіру қағидаты; оқу міндеттерін даралау; шығармашылық кәсіби ойлауды дамыту принципі.

Пайдаланған деректер тізімі

1 **Хотунцев, Ю. Л.** Проблема формирования технологической культуры учащихся. – Педагогика. – 2006.

2 **Харченко, В. В., Шабалина, Е. П.** Формирование технологической компетенции будущего учителя технологии. Модернизация профессионально-педагогического образования: тенденции, стратегия, зарубежный опыт. Материалы международной научно-практической конференции; 13–15

октября 2014 года. – Барнаул : АлтГПА, 2014. ISSN 1991-5497. Мир науки, культуры, образования. – № 1 (50). – 2015.

3 **Манько, Н. Н.** Технологическая компетентность педагога. Школьные технологии. – 2002.

4 **Штейнберг, В. Э.** Дидактические многомерные инструменты : Теория, методика, практика. – М. : Народное образование, 2002.

5 **Вербицкий, А. А.** Активное обучение в высшей школе: контекстный подход. – М. : Высш. шк., 1991.

6 **Хуторской, А. В.** Педагогическая инноватика. – М. : Академия, 2008.

7 **Горбунов, В. Н.** Технологическая компетентность учителя технологии и предпринимательства с точки зрения самоменеджмента. Вестник Костромского государственного университета им. Н. А. Некрасова. – 2010,

8 **Шарипова, Э. Ф.** Формирование технологической компетенции будущих учителей технологии. Непрерывное технологическое образование в условиях инновационного развития России. Материалы Всероссийской научно-практической конференции. – М. : МПГУ, 2010.

9 **Непогода, Л. И.** Формирование профессионально-технологической компетенции учащихся старшего школьного возраста в образовательном процессе. Автореферат диссертации ... кандидата педагогических наук. – Смоленск, 2008.

10 **Готтинг, В. В.** Кәсіптік білім беру мұғалімінің ақпараттық-технологиялық құзыреттілігін қалыптастыру: дисс. ... канд. пед. ғылымдар. – Қарағанды, 2008. – 132 б.

References

1 **Khotuntsev, Yu. L.** Problema formirovaniya tekhnologicheskoy kul'tury uchashchikhsya. [Khotuntsev Yu.L. The problem of the formation of the technological culture of students]. – Pedagogika. – 2006.

2 **Kharchenko, V. V., Shabalina, Ye. P.** Formirovaniye tekhnologicheskoy kompetentsii budushchego uchitelya tekhnologii. Modernizatsiya professional'no-pedagogicheskogo obrazovaniya: tendentsii, strategiya, zarubezhnyy opyt. Materialy mezhdunarodnoy nauchno-prakticheskoy konferentsii; [Kharchenko V.V., Shabalina E.P. Formation of the technological competence of the future technology teacher. Modernization of vocational pedagogical education: trends, strategy, foreign experience] 13-15 oktyabrya 2014 goda. – Barnaul : AltGPA, 2014. – ISSN 1991-5497. Mir nauki, kul'tury, obrazovaniya. – № 1 (50). – 2015.

3 **Man'ko, N. N.** Tekhnologicheskaya kompetentnost' pedagoga. Shkol'nyye tekhnologii. [Technological competence of the teacher. School technology] 2002

4 **Shteynberg, V. E.** Didakticheskiye mnogomernyye instrumenty: Teoriya, metodika, praktika. [Didactic multidimensional tools: Theory, methodology, practice]. – Moscow : Narodnoye obrazovaniye, 2002.

5 **Verbitskiy, A. A.** Aktivnoye obucheniye v vysshey shkole: kontekstnyy podkhod. [Active Learning in Higher Education: A Contextual Approach]. – Moscow : Vyssh. shk., 1991.

6 **Khutorskoy, A. V.** Pedagogicheskaya innovatika. [Pedagogical innovation]. – Moscow : Akademiya, 2008.

7 **Gorbunov, V. N.** Tekhnologicheskaya kompetentnost' uchitelya tekhnologii i predprinimatel'stva s tochki zreniya samomenedzhmenta. [Gorbunov V. N. Technological competence of a teacher of technology and entrepreneurship in terms of self-management] Vestnik Kostromskogo gosudarstvennogo universiteta im. N. A. Nekrasova. – 2010

8 **Sharipova, E. F.** Formirovaniye tekhnologicheskoy kompetentsii budushchikh uchiteley tekhnologii. Nepreryvnoye tekhnologicheskoye obrazovaniye v usloviyakh innovatsionnogo razvitiya Rossii. [Formation of technological competence of future technology teachers. Continuous technology education in the context of innovative development in Russia] Materialy Vserossiyskoy nauchno-prakticheskoy konferentsii. – Moscow : MPGU, 2010.

9 **Nepogoda, L. I.** Formirovaniye professional'no-tekhnologicheskoy kompetentsii uchashchikhsya starshego skol'nogo vozrasta v obrazovatel'nom protsesse. [Formation of vocational and technological competence of senior schoolchildren in the educational process] Avtoreferat dissertatsii ... kandidata pedagogicheskikh nauk. – Smolensk, 2008.

10 **Gotting, V. V.** Kәсіptіk bіlіm beru mұғalimіnіn akparattyk, - tekhnologiyalyk, kәzyrettilіgін kәlyptastyru: [Formation of information technology competence of a teacher of vocational education] diss. ... kand. ped. gilymdar. – Karagandy, 2008. – 132 b.

Материал 09.09.21 баспаға түсті.

*3. *Е. Шағатаева¹, А. А. Жолдасбеков², Е. К. Сарбасов³*

^{1,2}Южно-Казахстанский государственный

университет имени М. Ауэзова,
Республика Казахстан, г. Шымкент;

³Жетысуский университет имени И. Жансугурова,
Республика Казахстан, Талдыкорган.

Материал поступил в редакцию 09.09.21.

УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ СПЕЦИАЛЬНОСТИ «ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБУЧЕНИЕ»

В статье рассматриваются основные подходы к определениям «технологическая компетенция» и «общетехнологическая компетенция», которые в современных условиях организации учебного процесса высших учебных заведениях, зависят от новых методов и средств обучения педагога к самостоятельному труду обучающегося. В связи с этим, рассматривается самостоятельная работа студентов как главный фактор формирования технологической, соответственно общетехнологической компетенции. Определение технологической деятельности часто путают с понятием технологии. В связи с этим мы считаем, что при определении технологической компетентности следует выделить ключевую составляющую общей технологической компетентности, которая включает технологическую деятельность в разных сферах. Технологическая компетенция определяет понятие приобретения навыков, знаний, умений решать аналогичные профессиональные задачи с использованием определенных технологий. Анализ учебных планов и рабочих программ по специальности показал, что в настоящее время технологическая компетентность учителей профессионального образования осуществляется по элективной дисциплине «Технология обработки материалов», что пока недостаточно для требуемого уровня технологической компетентности будущих учителей профессионального образования. В этой статье мы показали, что она открывает эту тему.

Ключевые слова: самостоятельная работа, будущий педагог, общетехнологическая компетентность.

*Z. E. Shagataeva¹, A. A. Zholdasbekov², E. K. Sarbasov³

^{1,2}M. Auezov South Kazakhstan State University,
Republic of Kazakhstan, Shymkent;

³I. Zhansugurov Zhetysu University,
Republic of Kazakhstan, Taldykorgan.

Material received on 09.09.21.

**THE FORMATION OF TECHNOLOGICAL COMPETENCE
OF FUTURE TEACHERS OF SPECIALITY
«PROFESSIONAL TRAINING»**

The article discusses the main approaches to the definitions of «Technological competence» and «General technological competence», which in modern conditions of the organization of the educational process in higher educational institutions, depends on new methods and means of teaching the teacher to independent work of the student. In this regard, the independent work of students is considered as the main factor in the formation of technological, respectively, general technological competence. The definition of technological activity is often confused with the concept of technology. In this regard, we believe that when defining technological competence, it is necessary to highlight the key component of general technological competence, which includes technological activities in different areas. Technological competence defines the concept of acquiring skills, knowledge, and abilities to solve similar professional problems using certain technologies. Analysis of curricula and work programs in the context of specialization showed that at present the technological competence of teachers of vocational education is based on the elective discipline «Technology of materials processing», which is the main goal of the curriculum. In this article, we have shown that she covers this topic.

Keywords: independent work, future teacher, general technological competence.

Теруге 09.09.2021 ж. жіберілді. Басуға 30.09.2021 ж. қол қойылды.

Электронды баспа

4,31 Мб RAM

Шартты баспа табағы 28,0.

Таралымы 300 дана. Бағасы келісім бойынша.

Компьютерде беттеген З. С. Исакова

Корректоры: А. Р. Омарова

Тапсырыс № 3810

Сдано в набор 09.09.2021 г. Подписано в печать 30.09.2021 г.

Электронное издание

4,31 Мб RAM

Усл.п.л. 28,0. Тираж 300 экз. Цена договорная.

Компьютерная верстка З. С. Исакова

Корректор: А. Р. Омарова

Заказ № 3810

«Toraighyrov University» баспасынан басылып шығарылған

Торайғыров университеті

140008, Павлодар қ., Ломов к., 64, 137 каб.

«Toraighyrov University» баспасы

Торайғыров университеті

140008, Павлодар қ., Ломов к., 64, 137 каб.

8 (7182) 67-36-69

e-mail: kereku@tou.edu.kz

pedagogic-vestnik.tou.edu.kz